ChristenUnie
Twenterand

Vragen bij de eerste termijn van de Kadernota 2026

Goed leesbare Kadernota met helder cijfermatige onderbouwing!

Structurele effecten vanuit de jaarrekening (blz. 13 e.v)

1. We hebben vernomen dat (ivm demissionair kabinet) de inkomensafhankelijke bijdrage voor de WMO wordt uitgesteld. Klopt dat? (blz. 13)
2. Wat moeten we ons voorstellen bij Jeugdwetvervoer? Wat voor soort ritten moeten we daarbij aan denken? (blz. 13)
3. Voor overige financiele opbrengsten wordt structureel 100.000 euro ingeboekt. Aan wat voor extra inkomsten moeten we daarbij denken? En waarom worden die niet bij programma's verwerkt?

Programma sociaal domein (blz 17 e.v)

Goed voorstel om de IBN met 2 jaar te verlengen!

4. Waarom zijn er veel meer uren SRT ingekocht? Was het nodig om meer te handhaven? Zo ja, waarom dan? (blz. 20)
5. Wij zijn blij met de Participatiewet in Balans die in de Tweede Kamer is aangenomen. Omdat er meer vanuit vertrouwen naar cliënten gekeken zal worden. Wij willen graag hier als raad over bijgepraat en meegenomen worden. Invoering zal plaatsvinden per 1 jan. 2026. Wilt u ons middels een raadsbrief informeren hoe deze wet in Twenterand geïmplementeerd zal worden en wat er voor de cliënten gaat veranderen? (blz. 20)
6. We missen de indicatoren rond de schuldhulpverlening. Wilt u ons in uw beantwoording informeren over de schuldhulpverleningstrajecten die we afnemen bij de Stadsbank en de trajecten/hulpverlening die we zelf doen via Meldpunt Geldzorgen? (blz. 22)
7. Uit de tabel met indicatoren: waarom verwacht u een stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden vanuit de particpatiewet? (blz 23)
8. Ontplooij: de dienstverlening van Ontplooj vindt plaats op basis van een DVO. De looptijd van deze DVO eindigt per 1 oktober 2026. Wat zijn de bevindingen tot nu toe en welke voorkeursrichting heeft de gemeente hierbij?
9. Volgens het verdeelbesluit heeft de gemeente een voorlopige taakstelling van 163 reguliere opvangplaatsen, waarvan 26 AMV geschikt voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen. Aangezien de spreidingswet nog steeds actueel is, kan de gemeente hierop schakelen als dit aan ons wordt gevraagd? Zijn hierover in de regio afspraken met andere gemeenten gemaakt?
10. De gemeente streeft na dat inwoners zo lang mogelijk zelfredzaam blijven en zet hierbij in op een transformatie waarbij het vergroten van zelfredzaamheid en eigen kracht voorop staat. Langer zelfstandig thuis wonen is daar een onderdeel van. Hierbij is ook de inzet van het voorliggend veld (vrij toegankelijk zorg- en welzijnsaanbod) en de sociale basis (vrijwillig aanbod en inwoners en verenigingen) van groot belang. Door hierop in te zetten sluit de

gemeente aan bij diverse ontwikkelingen die ook landelijk en regionaal worden ingezet. Hoe wordt dit door de gemeente gemonitord en beoordeeld? Waar kunnen inwoners naartoe gaan als zij zich onvoldoende gehoord voelen bij het aanvragen van WMO voorzieningen, zoals bijvoorbeeld dagbesteding?

11. Bemiddeling door Zorgsaam van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt tot zinvolle daginvulling. 25 trajecten en vorig jaar 20 trajecten: wat zijn daarvan de kosten geweest?
12. Wij zijn content met de indicatoren van de WMO (blz. 27) Op grond waarvan verwacht u een daling van het aantal inwoners die gebruik maken van een WMO voorziening. (van 3100 naar 2800)
13. Wij zijn content met de nieuwe indicatoren op het gebied van gezondheid (blz. 30-31) Deze zijn deels gebaseerd op de GGD monitoren. Worden deze indicatoren verbonden aan ons preventiebeleid? Zo ja, hoe gebeurd dat dan? Waar zien we dat terug?
14. Waarom staat de Avondschool bij het Actieplan verbeteren basisvaardigheden/Laaggeletterdheid? We waren aanwezig bij de start van de Avondschool in februari van dit jaar. Wij denken dat de Avondschool een heel goed initiatief is, maar we zien nog niet direct hoe een cursus bloemschikken, tekenen of koken bijdraagt aan verminderen laaggeletterdheid. Kunt u toelichten hoe u dat ziet?
15. Wij zagen dat er gestopt wordt met Homestart en vragen ons af waarom dat zo is?
16. Is de gemeente bekend met de subsidieregeling brugfunctionaris en zou dit ook in Twenterand een oplossing kunnen bieden in het stimuleren en bevorderen van de schoolgang van jongeren. Hiervoor wordt door het rijk subsidie beschikbaar gesteld. Zie ook de link: Subsidieregeling brugfunctionaris | Passend onderwijs | Rijksoverheid.nl. Zie ook de opmerking in de kadernota over de meerwaarde en noodzaak van de extra middelen die wij als raad beschikbaar gesteld hebben voor leerplicht
17. De structurele toename op het SBO onderwijs kan verklaard worden doordat er Twenterandse leerlingen naar de Sleutel gaan die normaliter op het SO hadden gezeten. De school streeft ernaar om alle Twenterandse leerlingen zo thuis nabij als mogelijk onderwijs te kunnen geven, zodat de leerling zoveel als mogelijk in zijn of haar omgeving blijft. Dit roept de vraag op of het criterium afstand zwaarder weegt dan het onderwijs dat passend is. Is een indicatie voor leerlingvervoer een mogelijke belemmering voor passend onderwijs? Maw een leerling wordt op basis van de afstand op een school geplaatst?
18. Er zijn voldoende (?) voorzieningen op het gebied van sport, welzijn, cultuur, educatie, gezondheid en vrije tijd waardoor de jeugd in Twenterand zich kan ontwikkelen. Er is preventie van problemen bij jeugdigen De gemeente wil voorkomen dat lichte opvoed- of opgroeivragen uitgroeien tot zorgvragen. In hoeverre wordt getoetst en/of gemonitord of de voorzieningen die er zijn volstaan of voorzien in de behoeften van de jeugd? Kunnen deze voorzieningen voorkomen of verminderen dat opgroei en opvoedproblemen verergeren? (Blz 37)
19. Zorgdragen voor jongerenwerk dat outreachend is, ook online. Het is flexibel signalerend en draagt bij aan het voorkomen van zwaardere zorg. In de nieuwe inkoopprocedure zal specifieke aandacht worden besteed aan het outreachend jongerenwerk. De gemeente zal in 2026, waar nodig, actief sturing geven aan de uitvoering hiervan. Wij zijn benieuwd hoe de

uitvoering eruit zal komen te zien, met name op het deel dat online wordt aangeboden. Wat wordt er anders?(blz 38)

20. Verblijf en ambulante jeugdhulp kost veel meer dan geraamd. 600.000. O.a. wordt hiervoor als reden opgegeven dat dit te maken heeft met verhuizingen naar onze gemeente. Hoe verhoudt zich dit tot het woonplaatsbeginsel? Voor de kosten van verblijf van een jongere die in onze gemeente geplaatst wordt is toch zijn de gemeente waar zijn biologische ouders in het GBA staan financieel verantwoordelijk?
21. Verder noemt het college wachtlijsten, het zo preventief mogelijk werken en de scherpe raming als mogelijke oorzaken van langer durende trajecten Bedoelt u hiermee dat zorg te lang in het voorveld blijft voordat er een maatwerkvoorziening wordt ingezet? Om de druk bij jeugdconsulenten te verminderen vraagt u extra middelen en hebben wij dit ook al eerder als raad beschikbaar gesteld. In hoeverre heeft de wachttijd op een jeugdconsulent hierop effect? Zou het kunnen dat verwijzers mogelijk te lang wachten met opschalen of met het inschakelen van een jeugdconsulent? (blz 38)
22. Er wordt in Twente via de Samenwerkingsagenda gezamenlijk gewerkt aan bijsturing op dit punt (verminderen van uit huis plaatsingen) om de kosten te laten verminderen. Wat wordt hiermee bedoeld?
23. Uit de kerntakendiscussie is naar voren gekomen dat (VTT) haar werkzaamheden op het wettelijk minimum blijft uitvoeren. Een belangrijke nieuwe ontwikkeling is het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Hoewel de landelijke Veilig Thuis-organisaties hebben aangegeven zich uit dit traject terug te trekken, heeft VTT uitgesproken waar mogelijk aan te willen sluiten en actief samen te werken binnen de regio. Wat zijn de overwegingen van VTT Twente om het hier anders te doen?
24. Om de kosten van jeugdhulp beheersbaar te houden, wordt ingezet op het verminderen van verblijf en het stimuleren van ambulante alternatieven. Waaraan kunnen we hier denken? Hoe zien deze alternatieven eruit?
25. Karakter en Jarabee dreigden om te vallen. Hoe is de financiële situatie op dit moment? Is de zorg verminderd? En zijn er meer zorgaanbieders die in zwaar weer dreigen te komen?
26. Op welke manier zou er gewerkt moeten worden om de druk op de jeugdzorgketen te verminderen als gevolg van complexe echtscheidingen?
27. We hebben op blz. 42-43 het stukje “Doorontwikkeling Toegang en Lokaal Team Sociaal Domein gelezen. Over doe-kracht. We snappen de strekking. Maar kunt u ons ook uitleggen wat u dan nu anders gaat doen? Wat doet u nu niet meer? Worden bepaalde voorzieningen niet meer verstrekt? Of wordt er veel strenger gekeken?
    En wat zijn daarvan de gevolgen voor de inwoners die zorg vragen voor hun kind of ouder wordende ouders? En wat verwacht u hierin van de gemeenschap?
28. Op blz. 43 geeft u aan dat Twenterand relatief veel gedwongen maatregelen heeft. Dat was ons al opgevallen en we hebben daar ook vragen over gesteld. Er worden veel kinderen uit huis geplaatst mede door een tekort van passende ambulante alternatieven. Aan welke alternatieven wordt hier gedacht?
    U wilt als pilotgemeente mee doen aan het Twentse traject. Met als doel om te komen tot een integrale systeemgerichte manier van werken met ketenpartners. Mogen we hieruit de

conclusie trekken dat het voorliggende veld onvoldoende functioneert? Dat er te laat aan de bel wordt getrokken, en te laat wordt gesignaleerd, waardoor er meer gedwongen maatregelen zijn? Klopt dat?

29. De tabellen op blz 44 en 45: Heel fijn, deze nieuwe en uitgebreidere indicatoren! Maar we missen nu wel de vergelijking met voorgaande jaren. Is er nog wat overlap waardoor jullie wat inzage kunnen geven in resultaten van voorgaande jaren?

Programma ruimte (blz. 46 e.v)

30. Het scheidingspercentage afval stond in 2024 op 86%. Hoe gaat u het begrootte percentage van 90% halen? Er is toch geen beleidsaanpassing geweest? (blz 50)
31. Het percentage hernieuwbare energie wat genoemd is, is van 2022. Wat is het percentage van 2023 en 2024?
32. Het begrote aantal uitgekeerde duurzaamheidssubsidies in 2026 is fors gestegen. Waar is die verwachting op gebaseerd?
33. Waarom worden de drankcontroles (leeftijd) in de horeca minder ingezet? 10 ipv 21. (blz. 50).
34. Het strategisch vastgoedbeleid. Wanneer kunnen we dat verwachten? (blz 56)
35. Het Trioterrein staat benoemd als prioritair en dat u daar gaat versnellen met woningbouw. Hoe gaat u dat doen? Het is afgelopen jaren toch nooit gelukt om dat vlot te trekken? (blz 58)
36. Wat is de stand van zaken project huisvesting arbeidsmigranten? (blz 59)

Ook hier: we zijn content met de nieuwe beleidsindicatoren!

Programma economie en vrijetijdsbesteding (blz 61 e.v)

37. In deze coalitieperiode heeft de ChristenUnie met verschillende moties aandacht gevraagd voor de agrarische sector. Wij begrijpen dat met het stoppen van het NPLG en PPLG het wachten is tot er concreet beleid komt. Wij waarderen uw inzet op het landelijk gebied met oa een Landbouwbeleefdag, maar we missen concrete indicatoren waarop we uw inzet kunnen toetsen. Bent u bereid om beleidsindicatoren voor het landelijk gebied te ontwikkelen en op te nemen? We denken daarbij bv aan aantal stoppende agrariërs in de gemeente. (blz 62)
38. Waar blijft de gebiedsvisie Engbertsdijksvenen? (blz 63)
39. U besteedt dit jaar aandacht aan goed onderbouwde keuzes in het onderhoud, privatisering en ontwikkeling van sportfaciliteiten. Wij lezen in de kadernota echter niet de financiële onderbouwing daarvoor. Kunt u ons hierover meer informeren? Welke kosten zijn hiermee gemoeid in 2026?
40. Er is afgelopen jaren veel gebeurd op het gebied van sport. En we worden middels nieuwsbrieven goed op de hoogte gehouden. De doelstelling is om in 2040 75% van de inwoners te kunnen laten voldoen aan de beweegnorm. Wij missen hier echt indicatoren! Vorig jaar hebben we daar ook al naar gevraagd. We kunnen ons niet voorstellen dat er niets

beschikbaar is. Elders in de Kadernota bij Jeugd zien we dat bij de jeugd slechts 12% voldoet aan de beweegnorm (Uit de GGD monitor jeugd) Wat kunt u ons verder aan cijfers aanreiken? (blz 63)

41. In 2024 heeft u met culturele en maatschappelijke organisaties gesproken over de toekomst van cultuur in de gemeente. Hieruit zijn actiepunten voortgekomen voor 2025 en 2026, gericht op ondersteuning van de cultuursector, betere benutting in het sociaal domein en zorg, en meer samenhang en verbinding. Kunt u ons vertellen welke actiepunten hieruit naar voren zijn gekomen en welke kosten dit met zich meebrengt?
42. Als doel noemt u inwoners en bezoekers hebben kennis van lokaal erfgoed en lokale geschiedenis. (blz 64) Klopt het dat u het lokale museum in Den Ham vergeten bent?
43. Bij de doelenboom economie en werkgelegenheid missen we cijfers waarop we de inzet van de gemeente op het gebied van economie kunnen toetsen. Als doel geeft u bv aan dat u een stimulerend ondernemersklimaat wilt. Werkbezoeken door de bedrijvencontactfunctionaris en wethouder bij de ondernemers zijn daar wat ons betreft een belangrijk element in. Bent u bereid om bv die werkbezoeken/contacten als beleidsindicator op te nemen? En mogelijk zijn er nog andere indicatoren zoals bijeenkomsten met ondernemers.